

Lex Forum

Sadržaj

Contents

AKTUELNOSTI

Mart April 2005.....4

INTERVJU

Rasim Ljajić - *Saradnja sa Haškim tribunalom*.....13

DOKUMENTI

Studija izvodljivosti
Zakon o saradnju sa Haškim tribunalom.....14

STRUČNA MIŠLJENJA

Zoran Stojković - *Dobrovoljne predaje kao oblik saradnje sa Međunarodnim krivičnim sudom*15

Biljana Kovačević-Vučo - *Haški tribunal, ustupanje slučajeva nacionalnom pravosuđu i vladavina prava*.....17

Nataša Đukanović - *Zamrzavanje imovine lica optuženih pred Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju koja se još nalaze u bekstvu*...20

Stevan Lilić - *Antihaški lobi – pravna sekcija*21

Robert Sepi - *Neke specifičnosti postupka pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju*..23

Dragan Prlja - *Međunarodni tribunal za bivšu Jugoslaviju - Internet resursi*25

NEWS DIGEST

March April
2005.....4

INTERVIEW

Rasim Ljajić - *Cooperation with the ICTY*13

DOCUMENTS

Feasibility Study (April 2005)
Law on Cooperation with ICTY
(2002).....14

EXPERT VIEWS

Zoran Stojković - *Voluntary Surrender as a Form of Cooperation with the ICTY*15

Biljana Kovačević-Vučo - *ICTY, Deferral Cases and the Rule of Law*.....17

Nataša Đukanović - *Property Seizure of Persons Indicted Before the ICTY That are Still at Large*.....20

Stevan Lilić - *Anti-ICTY Lobby - Legal Department*21

Robert Sepi - *Some Features of the Procedure Before the ICTY*.....23

Dragan Prlja - *The ICTY - Internet Resources*.....25

Izvršni urednik: dr Dragan Prlja
Glavni urednik: Prof. dr Stevan Lilić
Sekretar redakcije: Robert Sepi
Grafički dizajn: Radovan A.Vujović
Kontakt: lexforum@lawdem.org

Executive Editor: dr Dragan Prlja
Editor-in-Chief: Prof. dr Stevan Lilić
Secretary of Editorial Board: Robert Sepi
Design and Graphics: Radovan A.Vujović
Contact: lexforum@lawdem.org

Lex Forum © Copyright 2005 - Pravnici za demokratiju - Lawyers for Democracy
www.lawdem.org

Autorski članci objavljeni u Lex Forumu odražavaju stav autora.
Lex Forum izlazi mesečno. Godišnja pretplata za šest dvobroja iznosi 9.000 dinara.
Sve informacije o časopisu mogu se dobiti na e-mail: lexforum@lawdem.org.

Antihaški lobi - Pravna sekcija -

Prof. dr Stevan Lilić

U javnom diskursu, eksponenti tzv. **antihaškog lobija** posebno naglašavaju pravne elemente. Međutim, tzv. pravni argumenti antihaškog lobija uopšte **nisu pravno utemeljeni** (već su, po svojoj prirodi, politički i ideološki). Ta prosta činjenica istovremeno potvrđuje da je u osnovi antihaškog lobija jedan **antipravni lobi**.

Pripadnici "**pravne sekcije**" antihaškog lobija kao svoj "krunski pravni argument" protiv Haškog suda najglasnije ističu njegov "**sporni pravni osnov**".

To čini i profesor Čavoški u svojoj knjizi "**Hag protiv pravde**" (1998), u kojoj, između ostalog, posvećuje posebno poglavlje upravo temi "Sporni pravni osnov za obrazovanje Međunarodnog suda u Hagu" (str. 22-28). Tim povodom, profesor Čavoški ističe i sledeće: "A onda je Savet bezbednosti svojom Rezolucijom br. 827 od 23. maja 1993. godine uzeo sebi pravo da obrazuje *ad hoc* sud čija je nadležnost i vremenski i prostorno ograničena – počev od 1. januara 1991, a za teritoriju bivše SFRJ. Kako nikad do sada Savet bezbednosti nije obrazovao ni jedan sud, valjalo je naći **kakav-takav** pravni osnov da ne bi baš ispalo da **sila čini pravo**. Pravni osnov je 'nađen' u širokom tumačenju odredbe u Glavi VII Povelje Ujedinjenih nacija (...)."

Suprotno utisku koji se može steći iz formulacije i argumentacije profesora Čavoškog kada koristi izraze kao što su "kakav-takav pravni osnov" i da "ne bi baš ispalo da sila čini pravo", sa pravnog gledišta činjenice ukazuju na suprotno.

Prvo, to što profesor Čavoški i pristalice antihaškog lobija smatraju da je pravni osnov Haškog suda "sporan" **ne znači da pravnog osnova nema**. Pravni osnov osnivanja Haškog tribunala je Glava VII Povelje Ujedinjenih nacija. Tu činjenicu

profesor Čavoški ne poriče – naprotiv, i **sam kaže** da je pravni osnov "nađen" u Glavi VII Povelje UN. Ono što profesor Čavoški, međutim, radi jeste da "osporava valjanost" tog pravnog osnova. Drugim rečima, profesor Čavoški potvrđuje činjenicu, ali je drugačije kvalifikuje.

Kao što se vidi, profesor Čavoški **nema pravni argument**, već iznosi kvalifikaciju. U pravu je činjenica činjenica, bez obzira na naknadne kvalifikacije. Zbog toga se za njegovu tvrdnju i ne može reći da je pravna tvrdnja. U pravu vrednosna kvalifikacija (u smislu da je pravni osnov "sporan") ne znači da pravnog osnova nema. Dakle, "pravni argument" profesora Čavoškog svodi se na jednu **antipravnu konstrukciju**. Upućeni pravnici znaju da je ovo jedna "litigaciona taktika" iz arsenala advokasko-parničarske tehnike (**tzv. advokatski trik**), koja ima za cilj da zbuni i dezorijentiše, a ne da neki stav brani pravnim argumentima.

Drugo, kada su u pitanju tvrdnje da je Savet bezbednosti doneo Rezoluciju (br. 827) "da ne bi baš ispalo da sila čini pravo", **profesor Čavoški** postupa na nešto drugačiji način. I ovde, u nedostatku pravnih argumenata, profesor Čavoški **jednom jezičkom formulacijom imputira** kako su članice Saveta bezbednosti "verovatno smatrale da sila čini pravo" (pa su zbog toga i donele Rezolucije 827). Prema zamisli profesora Čavoškog, njegova "pravna" argumentacija treba da nas navede na zaključak da članice Saveta bezbednosti postupaju sa stanovišta sile, a ne prava. Po toj "logici" profesora Čavoškog i ostalih pristalica antihaškog lobija, Rezolucija SB UN br. 827 o osnivanju Haškog suda nije (pravna) odluka, već manifestacija sile.

Kako su članovi antihaškog lobija i profesori Pravnog fakulteta u Beogradu, u medijima je javno postavljeno pitanje: "Da li je **Pravni fakultet** u Beogradu postao "**antihaški bastion**". Tim povodom profesor **Oliver Antić**, bivši dekan ovog fakulteta i istaknuti predstavnik antihaškog pravnog lobija, rekao je (vidi: www.b92.net): "Problem je to što oni koji se zaista bave pozitivnim pravom znaju da je najveći broj pravnih problema prouzrokovao taj **nelegalni i nelegitimni sud**. A pošto je ovo mesto gde se izučava pravo, normalno je da ovde ima najviše ljudi koji se protive tom i takvom **rušenju** međunarodnog prava i tom i takvom jednom kvazisudu, kakav je zaista Haški tribunal."

Tom prilikom, profesor Antić je **propustio** da podseti da u našem važećem (tzv. pozitivnom) pravu **postoji Zakon** (koji je 11. aprila 2002. godine potpisao Vojislav Koštunica) i koji, u članu 1, između ostalog, propisuje da se njime uređuje "...izvršenje obaveza koje za Srbiju i Crnu Goru proizlaze iz **Rezolucije Saveta bezbednosti br. 827** (1993) i Statuta Međunarodnog krivičnog tribunala (...)." Dalje, u članu 2. ovog zakona izričito piše i da je "...Međunarodni krivični tribunal obrazovan od strane Saveta

bezbednosti Organizacije ujedinjenih nacija...", kao i da su "...odredbe Statuta Međunarodnog krivičnog tribunala **opšteprihvaćena pravila Međunarodnog prava**".

Imajući navedeno u vidu, teško se može reći da su ocene profesora Antića o tome da je Haški sud "nelegalan i nelegitiman" i da predstavlja "rušenje" međunarodnog prava "valjani pravni argumenti". Studentima prava i onima koji se bave pozitivnim pravom profesor Antić **ipak ostaje dužan** da, sa "pozitivno-pravnog aspekta", objasni kako to da naš domaći Zakon, koji ima punu pravnu snagu, u stvari nema pravnu snagu. Po sredi je još jedna antipravna konstrukcija antihaškog lobija.

Umesto zaključka, da podsetimo da su neki od najpoznatijih pripadnika antihaškog lobija sa Pravnog fakulteta u Beogradu zapravo **bili u Hagu** i "na pravno valjan način" **svedočili** pred "nelegalnim i nelegitimnim" Haškim sudom (prof. Smilja Avramov, prof. Ratko Marković) kao "svedoci odbrane" (tj. u korist optuženog S. Miloševića).

O AUTORU

Stevan Lilić, redovni profesor Pravnog fakulteta u Beogradu. Gostujući profesor: Pravni fakultet, Podgorica; Univerzitet u Pitsburgu; CEU (Budimpešta); Pravni fakultet Bolonja. Bavi se upravnim i ustavnim pravom, javnom upravom, pravnom informatikom i pravom zaštite životne sredine. Objavio veliki broj naučnih, stručnih i drugih radova i učestvovao na brojnim međunarodnim stručnim skupovima. Narodni poslanik (2001-2003).

E-mail: slilic@eunet.yu

